Gemeente Amsterdam

HET VLIEGENBOS
ONDERZOEK FIETSVERBINDING

november 2019
STADSDEEL NOORD

Conclusie Fietsverbinding Vliegenbos

Huidige situatie

- Het Vliegenbos is een uniek Bos. Het is het grootste iepen-essenbos van Europa.
- Het Vliegenbos ligt prachtig aan de Waterlandse Zeedijk tussen oude en nieuwe buurten. Het zal steeds meer gebruikt en beleefd worden.
- De paden in het Vliegenbos zijn onlangs geheel geasfalteerd.
- Bij de entrees tot het Bos, in de kortste en snelste route -noord-zuid, dwars door het Bos-, zijn barrières gemaakt om het fietsen te voorkomen.

Veldonderzoek fietsverbinding door het Bos

- Fietsen is als water. Fietsers zoeken de kortste, snelste routes - ook in het Vliegenbos.
- Sinds de paden in het Vliegenbos geasfalteerd zijn wordt overal in het Bos gefietst. Barrières hebben geen invloed. Men gaat er gewoon omheen omdat het de kortste noord-zuidroute betreft.
- De barrières hebben een zeer onwelkome uitstraling. Een beeld dat niet past bij het mooie Vliegenbos.

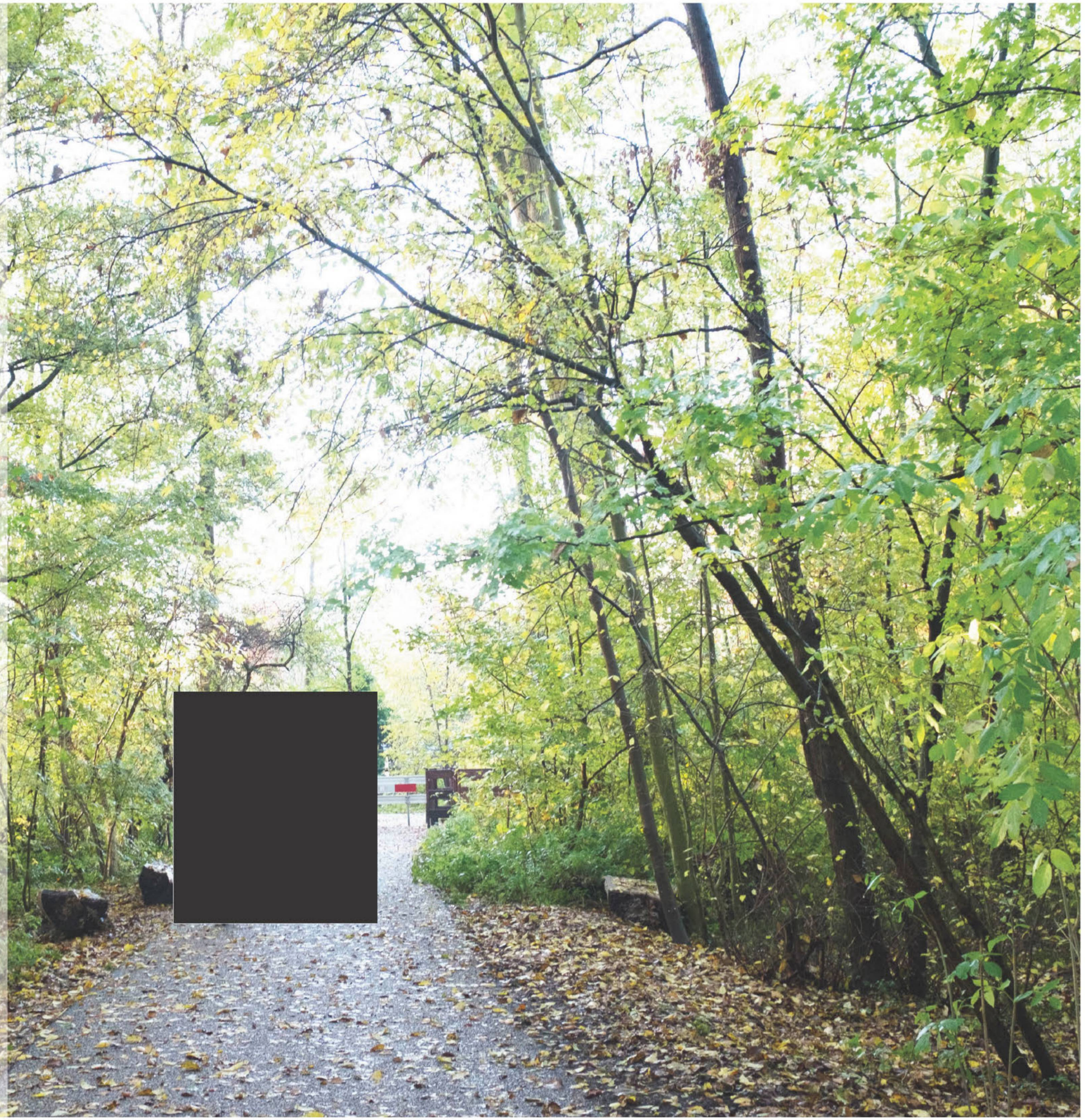
Tendens

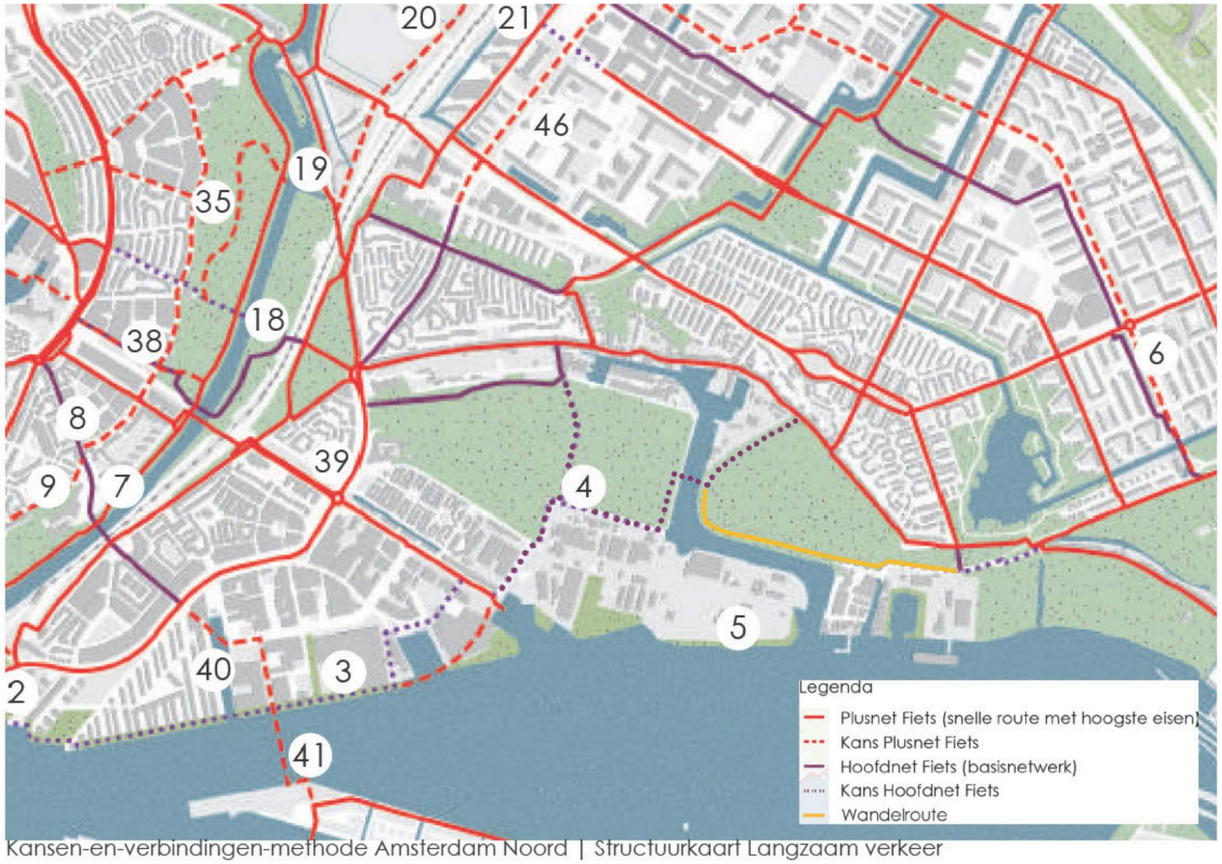
- De discussie of fietspaden wel of niet wenselijk zijn in Amsterdamse parken en groengebieden speelt momenteel op meerdere plekken in de stad.
- Een park of een groengebied zoals het Vliegenbos is immers een wandelgebied. Toch is, in de intensiever wordende stad, de behoefte om meer fietsverbindingen groot en ligt de route vaak logisch in het stedelijke weefsel. Zo ook in het Vliegenbos. De noord-zuidroute is een wenselijke route in het Noordse fietsnetwerk. (Zie ook de *Kansen en Verbindingenkaart van Amsterdam Noord*)

Conclusie en advies nav variantenstudie
Zie kaartje voorkeursvariant 1

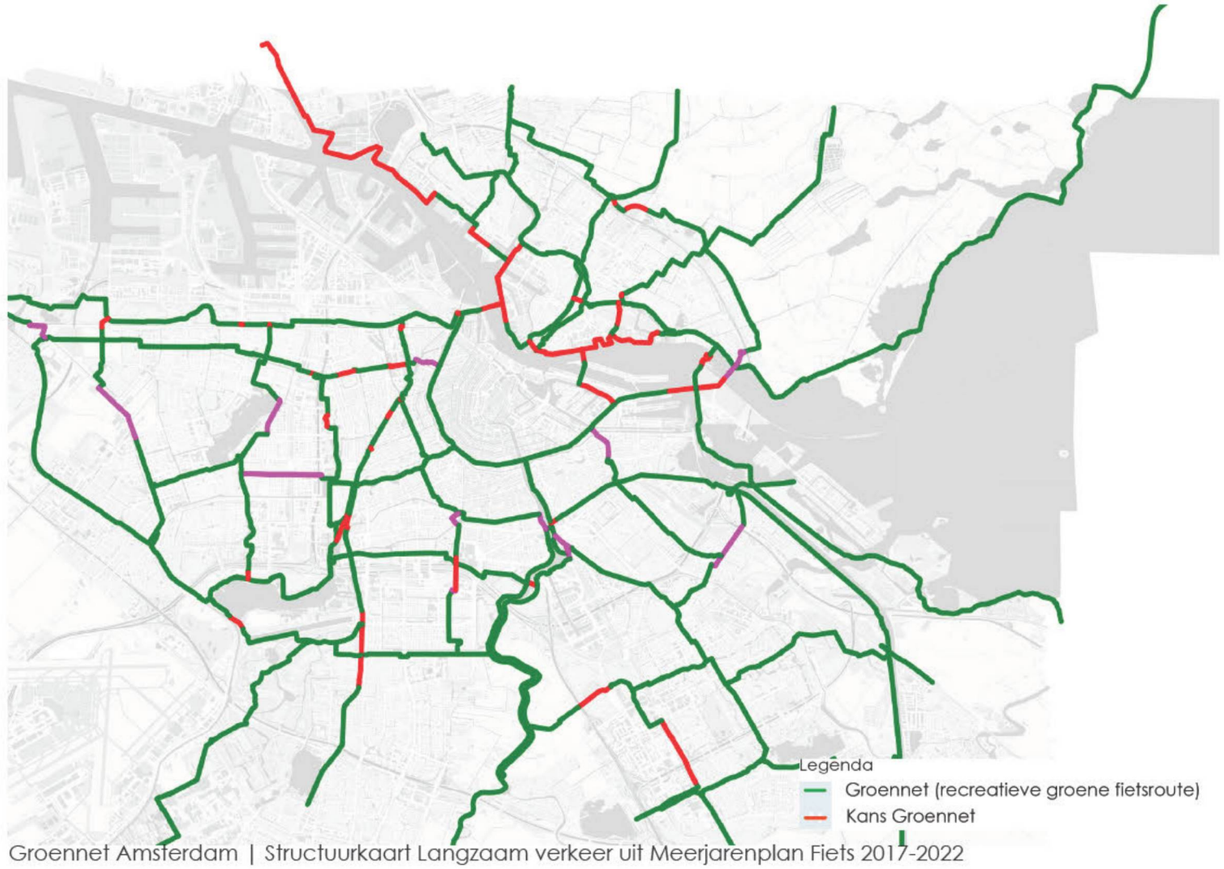
- Advies is een ***fietsroute*** door het Bos te realiseren en ***geen fietspad***.
- De kortste, snelste fietsroute door het bos kan het beste opengesteld worden voor de fietsers. Daarbij behoren zij zich te realiseren dat ze gast zijn in het bos en dat de voetganger de primaire gebruiker is.
- Voorstel is daarom een fietser-te-gast-bord voor fietsers te plaatsen bij de entrees van de kortste, snelste noord-zuid route.
- Verwijder de fietsbarrières die strijdig zijn met het welkome karakter van het Bos.
- Bestaande paden blijven conform de huidige situatie. Het wordt niet veranderd in rood asfalt en niet verbreed. Dit ondersteunt de fietser om zich als gast te gedragen.

NB. Ter versterking van de bos-identiteit is het aanbevelenswaardig om bij elke ingreep in het Vliegenbos te werken met bos-gerelateerde materialen.

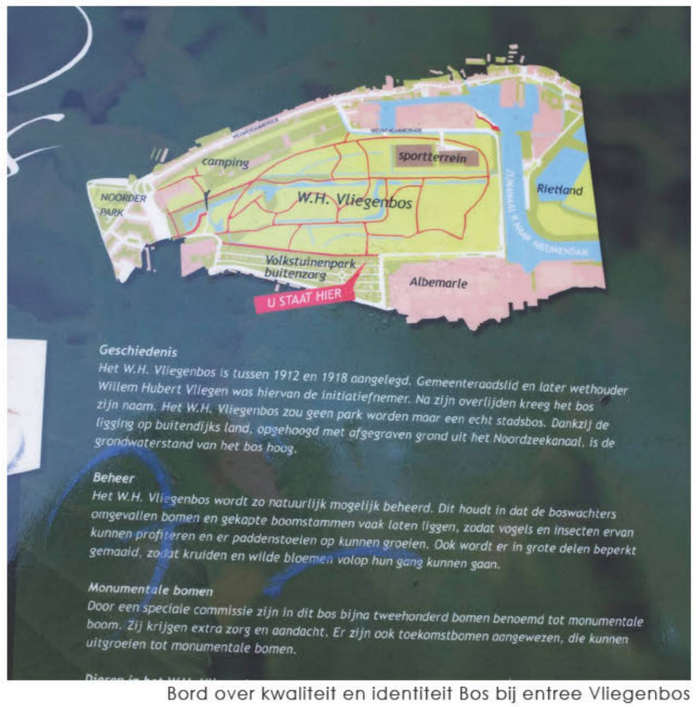

Kansen-en-verbindingen-methode Amsterdam Noord | Structuurkaart Langzaam verkeer

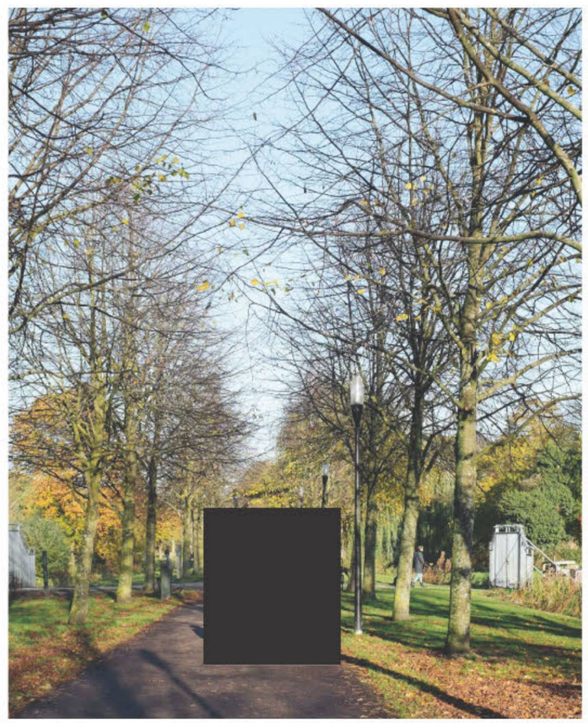

Groennet Amsterdam | Structuurkaart Langzaam verkeer uit Meerjarenplan Fiets 2017-2022

Voorbeeld Fietser-te-gast-bord

Bord over kwaliteit en identiteit Bos bij entree Vliegenbos

Park Frankendael 'fietser-te-gast'route

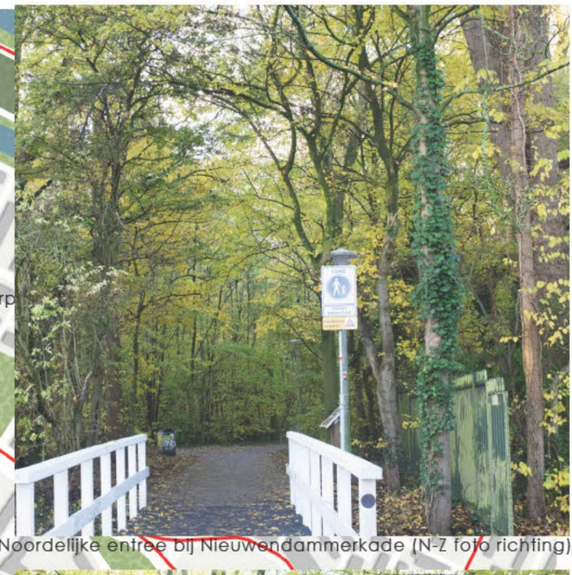

Fietser te gast in Noorderpark

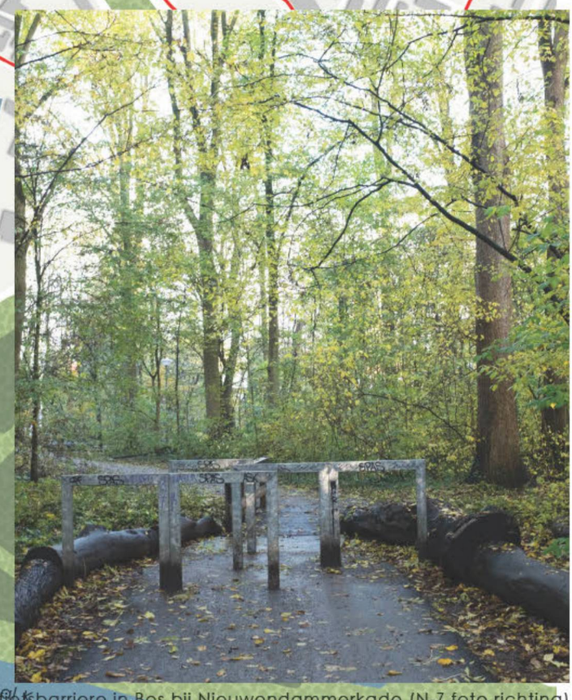
Het Vliegenbos - Onderzoek Fietsverbinding | Bestaande Situatie

1. Zuidelijke entree naar het Vliegenbos vanaf Zamenhofstraat (O-W-foto)

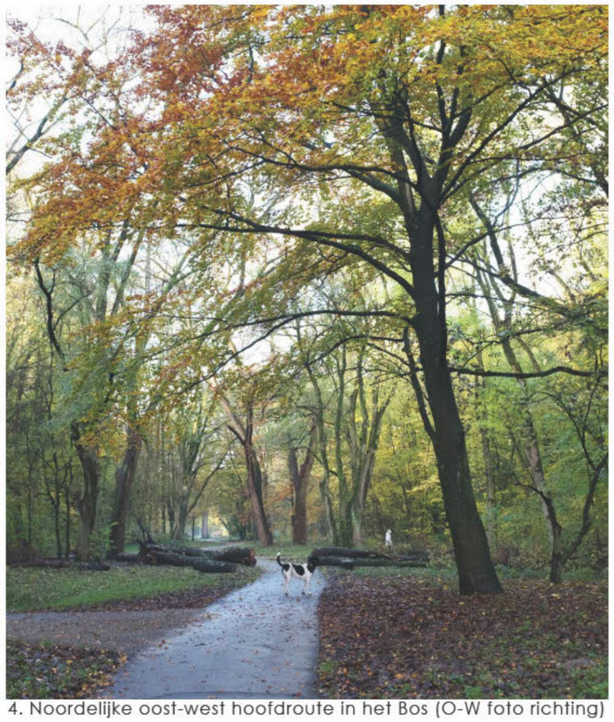
3. Noordelijke entree bij Nieuwendammerkade (N-Z foto richting)

Noordelijke fietsbarriere in Bos bij Nieuwendammerkade (N-Z foto richting)

2. Barierre bij noord-zuid-entree het Vliegenbos in (N-Z-fotorichting)

4. Noordelijke oost-west hoofdroute in het Bos (O-W foto richting)

5. Zuidelijke oost-west hoofdroute in het Bos (O-W foto richting)

6. Zuidelijke entree bij Zamenhofstraat (N-Z foto richting)

7. Bestaande voetpaden (Z-N foto richting)

8. Open plek bij het water (W-O foto richting)

9. Open plek bij het water (W-O foto richting)

10. Zicht op St.Augustinuskerk via verdwenen boulevard (Z-N foto)

11. Voetpaden in het Bos (N-Z foto richting)

Het Vliegenbos - Onderzoek Fietsverbinding | Voorkeursvariant 1 - Via bestaande paden door het Bos

Variant 1 (a+b)

Voordelen

- Directe en meest gangbare fietsroutes. Er wordt geen nieuwe geforceerde fietsroute geintroduceerd;
- Gebruik van de bestaande paden;
- Directe verbindingen van Baanakkerspark of Nieuwendammerdijk naar Hamerkwartier en pont;
- Door keuze van 1a of 1b kan de fietser de rustigste route kiezen waarmee hij de voetganger het minst belast;
- Fietser is potentiele verblijfsrecreant in het Vliegenbos.

Nadeel

- Door gebruik bestaande paden kan fietser in conflict komen met hoofdgebruikers Bos; de voetgangers. Dit kan verholpen worden door bij entree duidelijk te maken dat het wandelgebied is en geen formeel fietspad. Het is een route waar de fietser te gast is.

Conclusie

- Fietsen door het Bos gebeurt, of je het blokkeert of niet. Het is daarom belangrijk duidelijkheid te scheppen.
- De paden 1a en b betreffen de meest bereden routes door fietsers. Het is een aangename route o.a. langs een open plek bij het water in het Bos. De route zal openlijk toegankelijk worden door het verwijderen van de fietsbarrières.
- Door het 'fietser-te-gast-bord', die bij de entrees wordt geplaatst, wordt de fietser erop gewezen dat hij gedoogd wordt op de route en zich als gast dient te gedragen.
- Het is nadrukkelijk *geen* fietspad met rood asfalt of een officieel fietspadbord.

Het Vliegenbos - Onderzoek Fietsverbinding | Variant 2: Via bestaande paden *en nieuw* pad door het Bos

Het Vliegenbos - Onderzoek Fietsverbinding | Variant 3: Fietsroute om het Vliegenbos met nieuwe brug over Zijkanaal K

Het Vliegenbos - Onderzoek Fietsverbinding | Variant 4: Via herstelde boulevard

Variant 2

Aanvullend voordeel, anders dan Variant 1

- Voordeel voor fietser is dat hij sneller door Bos kan.

Aanvullend nadeel, anders dan Variant 1

- Waardevol groen sneuvelt;
- Door het aanleggen van specifieke paden voor de fietser vervaagt het 'fietser-te-gast'-principe. Met toegewezen fietspaden gaat fietser zich dominanter gedragen in het Vliegenbos.

Variant 3

Voordeel

- Uberhaupt goede toevoeging aan het fietsnetwerk in Amsterdam Noord en ontlasting van drukke Nieuwendammerdijk. Route verbindt Nieuwendammerkade met Nieuwendammerdijk en andere lange-lijn-fietsroutes in Noord,

Nadelen

- Dit voorkomt niet dat er gefietst gaat worden door het Vliegenbos. Veldonderzoek wijst uit dat de fietser altijd voor de kortste route gaat. Het is een illusie dat het Vliegenbos hiermee een voetgangersgebied zal blijven. Route rondom Bos is namelijk een langere fietsroute van de noordelijke buurten naar Hamerkwartier en pont.

Variant 4

Aanvullend voordeel, anders dan Variant 1

- Herstel van cultuurhistorische / oorspronkelijke flaneerboulevard;
- Noordelijk boulevarddeel biedt subliem uitzicht op St. Augustinuskerk.

Aanvullend nadeel, anders dan Variant 1

- Veel kap van waardevolle bomen, vooral in zuidelijke stuk;
- Omdat het zuidelijk stuk van de boulevard nu een kortere route door het Bos biedt gaat de fietser waarschijnlijk via deze route fietsen. Dit kan meer conflicten met de voetganger opleveren.

Aanvullende conclusie

- Ter verrijking van de wandelbeleving in het Bos is het aanbevelenswaardig het noordelijke boulevarddeel langs de sloot te herstellen. Het biedt prachtig zicht op de St. Augustinuskerk.

Het Vliegenbos - Onderzoek fietsverbinding
Uitgevoerd door R&D Gebiedsteam Noord [redacted]@amsterdam.nl en [redacted]@amsterdam.nl)
In opdracht van [redacted], Projectleider Amsterdam Noord
Verantwoordelijk bestuurder in Noord: Saskia Groenewoud